

NB-114

November-2019

M.Com., Sem.-I

**402 : Business Management
(New)**

[Max. Marks : 70

Time : 2:30 Hours]

સૂચના : (1) જમણી બાજુના આંકડા પ્રશ્નોના ગુણ સૂચવે છે.
(2) જ્યાં જરૂરી હોય ત્યાં આકૃતિ દોરો.

1. (A) "સંચાલનની વિચારધારાનો ઉદ્ભવ" સમજાવો અને સંચાલનની વિવિધ વિચારધારાઓ સમજાવો. 14
- અથવા
- (1) "સામાજિક જવાબદારી" શબ્દ સમજાવો. ધંધાની સામાજિક જવાબદારીથી અસર પામતાં વિવિધ હિત સમૂહોની ચર્ચા કરો. 7
- (2) "વ્યવસ્થાતંત્રીય સંસ્કૃતિ" સમજાવો. વ્યવસ્થાતંત્રીય સંસ્કૃતિનાં નિર્ણાયક પરિબલો સમજાવો. 7
- (B) નીચેના પદો સમજાવો : (ગમે તે ચાર)
- (1) ધંધાકીય નૈતિકતા 7
- (2) કાર્ય વિશ્લેષણ 7
- (3) અરક્ષિત મૂલ્યો 4
- (4) જોખમ સહિષ્ણુતા
- (5) વૈજ્ઞાનિક સંચાલન
- (6) સત્તાની રૈખિક સાંકળ
2. (A) ધંધાકીય સંચાલનમાં "આયોજન" સમજાવો. જ્યારે ધંધાના સંચાલકો દ્વારા આયોજન કરવામાં આવે ત્યારે નિર્ણય ઘડતરની પ્રક્રિયા વિસ્તારપૂર્વક સમજાવો. 14
- અથવા
- (1) ધંધામાં "વ્યૂહરચનાનું અમલીકરણ" સમજાવો અને તેના અવરોધો સમજાવો. 7
- (2) ધંધામાં "વ્યવસ્થાતંત્રીય પરિવર્તન" ચર્ચો. "વ્યવસ્થાતંત્રીય પરિવર્તન"નાં પ્રતિકારનાં વિવિધ કારણો સમજાવો. 7

(B) નીચેનાં પદો સમજાવો : (ગમે તે ચાર)

- (1) SWOT વિશ્લેષણ
- (2) શ્રેણિક વ્યવસ્થાતંત્ર
- (3) સત્તા સોંપણી
- (4) જવાબદારી
- (5) સાતત્યનો સિદ્ધાંત
- (6) આયોજિત નિર્ણયો

3. (A) “અભિપ્રેરણ” શબ્દ સમજાવો. અભિપ્રેરણ માટેની મેકગ્રેગરની થીયરી “X” અને થીયરી “Y” સમજાવો.

14

અથવા

- (1) ધંધામાં અભિપ્રેરણ માટે માસ્લોની થીયરી સમજાવો. 7
- (2) “ટૂકડી” શબ્દ સમજાવો. ધંધાકીય સંચાલનમાં અસરકારક “ટૂકડી”ની જરૂરિયાત વર્ણવો. 7

(B) નીચેનાં પ્રશ્નો માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. (ગમે તે ત્રણ)

3

(1) અભિપ્રેરણ અંગે હર્ઝબર્ગની થીયરી પ્રમાણે _____ એ અભિપ્રેરણનું એક પરિબળ છે.

(a) આરોગ્યનું પરિબળ	(b) કાર્ય સંતોષ
(c) સલામતીનું પરિબળ	(d) સામાજિક પરિબળ

(2) વિલિયમ આઝીની “થીયરી Z”નો નીચેનામાંથી કયો એક ઘટક છે ?

(a) અવૈધિક નિયંત્રણ પદ્ધતિ	(b) સહ ભાગીદારી
(c) મુશ્કેલ લક્ષ્યાંકો	(d) ચુસ્ત નિયંત્રણ પદ્ધતિ

(3) બોલવામાં આવેલ શબ્દો દ્વારા, દૃશ્ય માધ્યમ દ્વારા અથવા હાવભાવ દ્વારા કરવામાં આવેલ સંદેશાની આપ લે ને _____ માહિતી સંચાર કહેવામાં આવે છે.

(a) લખેલ માહિતી સંચાર	(b) મૌખિક માહિતી સંચાર
(c) વૈધિક માહિતી સંચાર	(d) સમસ્તરીય માહિતી સંચાર

(4) જે ટૂકડીની રચના કોઈ એક વ્યવસ્થાતંત્રની સમસ્યાનું નિરાકરણ લાવવા માટે થઈ હોય તે ટૂકડીને _____ કહેવામાં આવે છે.

(a) સ્વયં સંચાલિત ટૂકડી	(b) સમસ્યા નિરાકરણ ટૂકડી
(c) આંતર કાર્યરત ટૂકડી	(d) વાસ્તવિક ટૂકડી

4. (A) "અંકુશ" શબ્દ સમજાવો અને સંચાલનમાં અંકુશનાં વિવિધ તબક્કાઓ ચર્ચો. 14

અથવા

(1) કાર્યકારી યોજનાઓનાં વિવિધ પ્રકારો ચર્ચો. 7

(2) સંચાલનમાં "માહિતી પદ્ધતિ" ની જરૂરિયાત સમજાવો. 7

(B) નીચેનાં પ્રશ્નો માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. (ગમે તે ત્રણ) : 3

(1) "MIS" નું પુરુ નામ :

(a) Management International System

(b) Management Information System

(c) Material Import System

(d) Management Informal System

(2) આધુનિક ગ્રાફિક્સ અને માહિતી સંચાર દ્વારા અનોપચારિક નિર્ણય ઘડતરની પ્રક્રિયા માટે વ્યવસ્થાતંત્રમાં વ્યૂહાત્મક સંચાલનના સ્તરે જે માહિતી પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે તેને _____ કહેવામાં આવે છે.

(a) નિર્ણય અવલંબન પદ્ધતિ

(b) ક્રિયાત્મક માહિતી પદ્ધતિ

(c) વ્યવસ્થાતંત્ર પ્રક્રિયા પદ્ધતિ

(d) સંચાલન પ્રક્રિયા પદ્ધતિ

(3) વ્યવહાર પ્રક્રિયા પદ્ધતિ _____ તરીકે પણ ઓખળવામાં આવે છે.

(a) માહિતી પ્રક્રિયા પદ્ધતિ

(b) નિર્ણય ઘડતર પદ્ધતિ

(c) પદ્ધતિ વિશ્લેષણ

(d) યોજના પ્રક્રિયા પદ્ધતિ

(4) પદ્ધતિ રચનાનું પ્રથમ સોપાન એ _____ કઈ રીતે ઉત્પન્ન કરવું એ નક્કી કરવાનું છે.

(a) ઈનપુટ

(b) પેદાશ

(c) આલેખ

(d) કાર્યો માલ

NB-114

November-2019

M.Com., Sem.-I

**402 : Business Management
(New)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Figures to right indicate marks of the questions.
(2) Draw figures wherever necessary.

1. (A) Explain evolution of management theory and explain various theories of management. **14**

OR

- (1) Discuss the term "Social Responsibility". Discuss various stake holders affected by social responsibility of the business. **7**
- (2) Explain "Organization Culture". Explain various determinants of organization culture. **7**

- (B) Explain the following terms : (Any Four) **4**

- (1) Business Ethics
(2) Job Analysis
(3) Exposed Values
(4) Risk Tolerance
(5) Scientific Management
(6) Scalar Chain

2. (A) Explain "Planning" in business management. Describe decision making process in detail when planning is undertaken by the managers of the business. **14**

OR

- (1) Explain "Strategy Implementation" in business and also barriers to the strategy implementation. **7**
- (2) Discuss "Organizational Change" in business. Explain various reasons for resistance to organizational change. **7**

(B) Explain the following terms : (Any Four)

4

- (1) SWOT analysis
- (2) Matrix Organization
- (3) Authority delegation
- (4) Accountability
- (5) Principle of Continuity
- (6) Planned decisions

3. (A) Explain the terms "Motivation". Describe McGregor's theory "X" and theory "Y" for motivation.

14

OR

- (1) Explain Maslow's theory of motivation in business. 7
- (2) Explain the term "Team". Mention requirements of effective team in business management. 7

(B) Select the correct answer for the following questions : (Any Three) 3

(1) _____ is one of the motivational factors as per Herzberg's theory of motivation.

(a) Hygenic factors	(b) Job satisfaction
(c) Safety factors	(d) Social factors

(2) Which of the following is one of the components of "Theory Z" given by William Ouchi ?

(a) Informal Control System	(b) Co-partnership
(c) Difficult Goals	(d) Rigid Control system

(3) Conveyance of messages through spoken words, visual media or gestures is called _____ communication.

(a) Written communication	(b) Verbal communication
(c) Formal communication	(d) Horizontal communication

(4) The team which is constituted to solve specific problems which an organization may be facing is called _____ team.

(a) Self-Managing Team	(b) Problem Solving Team
(c) Cross Functional Team	(d) Virtual Team

P.T.O.

4. (A) Explain the term "Control" and discuss the Stages of Control in Management. 14

OR

(1) Discuss various types of operational plans. 7

(2) Explain the need of "Information System" in Management. 7

(B) Select the correct answer for the following questions : (Any Three) 3

(1) "MIS" Stands for :

(a) Management International System

(b) Management Information System

(c) Material Import System

(d) Management Informal System

(2) Information System at the Strategic Management level of an organization designed to address instructed decision making through advanced graphics and communication is called _____.

(a) Decision Support System (b) Executive Information System

(c) Organization Process System (d) Management Process System

(3) Transaction processing system is also known as

(a) Data Processing System (b) Decision Making System

(c) System Analysis (d) Project Processing System

(4) The first step of system design is to determine how the _____ is to be produced.

(a) input

(b) product

(c) graph

(d) raw material

NB-114

November-2019

M.Com., Sem.-I

**402 : Financial Management
(Old)**

[Max. Marks : 70]

Time : 2:30 Hours]

1. (A) નાણા કાર્યનો રૂઢિગત અભિગમ અને આધુનિક અભિગમ સમજાવો. 14
અથવા
- (1) નાણાંકીય સંચાલનમાં "નફાના મહત્તમીકરણ" ની સમજૂતી આપો. 7
(2) નાણાંકીય સંચાલનના હેતુઓ ટૂંકમાં સમજાવો. 7
- (B) સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો : (ગમે તે ચાર) 4
- (1) નાણા મેનેજર કયું કાર્ય કરે છે ?
(a) નાણાની પ્રાપ્તિ (b) નાણાકીય જરૂરિયાતનો અંદાજ
(c) નાણાંની વહેંચણી (d) આ તમામ કાર્યો
- (2) નાણા કાર્યના રૂઢિગત અભિગમની કઈ મર્યાદા નથી ?
(a) જરૂરિયાત પ્રમાણે ભંડોળનો ઉપયોગ
(b) નાણાકીય અંકુશની અવગણના
(c) ભંડોળની પ્રાપ્તિ
(d) એકપણ નહીં
- (3) _____ નાણાકીય સંચાલનના ઉદ્ભવના તબક્કામાં જથ્થાતમ વિશ્લેષણનો સમાવેશ થાય છે.
(a) આધુનિક તબક્કો (b) રૂઢિગત તબક્કો
(c) સંક્રાંતિનો તબક્કો (d) એકપણ નહીં
- (4) નાણાંકીય સંચાલનનો લાંબાગાળાનો મુખ્ય ઉદ્દેશ
(a) શેરદીઠ કમાણી વધારવી (b) રોકાણ વધારવું
(c) રોકાણ પર વળતરનો દર વધારવો (d) એકપણ નહીં

P.T.O.

- (5) રોકાણ પર વળતર જાણવાનું સૂત્ર
- (a) $\frac{\text{કુલ રોકાણ}}{\text{ચોખ્ખો નફો}}$ (b) $\frac{\text{ચોખ્ખો નફો (કરવેરા બાદ)}}{\text{કુલ રોકાણ}}$
- (c) $\frac{\text{ચોખ્ખો નફો (કરવેરા પહેલાનો)}}{\text{કુલ રોકાણ}}$ (d) એકપણ નહીં
- (6) ભંડોળ પ્રાપ્તિની પ્રક્રિયા વખતે શું ધ્યાનમાં લેવાય છે ?
- (a) સ્થિર મૂડીનો ગુણોત્તર (b) કાર્યશીલ મૂડીનો ગુણોત્તર
- (c) (a) અને (b) બંને (d) એકપણ નહીં

2. (A) નાણાકીય જોખમ અને ધંધાકીય જોખમના કારણો સમજાવો.

અથવા

(1) બોન્ડના પ્રકારો સમજાવો. 7

(2) ઇક્વિટી શેરનાં મૂલ્યાંકન માટે "H" મોડેલ સમજાવો. 7

(B) સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો (ગમે તે ચાર) 4

(1) જેમ વટાવનો દર વધુ તેમ ભવિષ્યના રોકડ પ્રવાહનું મૂલ્ય _____

- (a) સ્થિર (b) વધુ
- (c) ઓછું (d) એકપણ નહીં

(2) નિશ્ચિત વ્યાજ દર ધરાવતા બોન્ડ એટલે _____.

- (a) કૂપન દર (b) પ્રિમિયમ દર
- (c) પરિપક્વતાનો દર (d) એકપણ નહીં

(3) નાણાનું ક્યુ મૂલ્ય એટલે નાણાનું આજનું મૂલ્ય કે જે ભવિષ્યમાં દર્શાવેલ રોકાણ દર પ્રમાણે હોય છે. જેને _____

- (a) ભવિષ્યનું મૂલ્ય (b) વર્તમાન મૂલ્ય
- (c) ચક્રવૃદ્ધિ મૂલ્ય (d) એકપણ નહીં

(4) નફાકારકતા અને જોખમ વચ્ચે _____ સબંધ છે.

- (a) સીધો (b) ઉલટો
- (c) સબંધનો અભાવ (d) એકપણ નહીં

(5) _____ નો અંત આવે ત્યારે પોર્ટફોલિયો વિશ્લેષણ શરૂ થાય છે.

- (a) વળતરનો દર (b) જામીનગીરી વિશ્લેષણ
- (c) જોખમ (d) એકપણ નહીં

(6) વર્તમાન વળતર = _____.

- (a) $\frac{\text{વ્યાજ}}{\text{કિમત}}$ (b) $\frac{\text{વાર્ષિક વ્યાજ}}{\text{વળતર}}$

- (c) $\frac{\text{વાર્ષિક વ્યાજ}}{\text{કિમત}}$ (d) એકપણ નહીં

3. (A) કાર્યશીલ મૂડી એટલે શું ? કાર્યશીલ મૂડીના વિવિધ ખ્યાલો સમજાવો.
અથવા

14

(1) રણવીર મિલ્ક પ્રોડક્ટ કંપની એક યોજનામાં ₹ 4 લાખનું રોકાણ કરવા માંગે છે.

7

(i) ઘસારા બાદ પરંતુ 50% કરવેરા પહેલાના વાર્ષિક નફાનું અનુમાન નીચે છે :

વર્ષ	1	2	3	4	5
(₹)	2,00,000	2,00,000	1,60,000	1,60,000	80,000

(ii) મૂળ રોકાણ પર સરખા હપ્તાની પદ્ધતિએ 20% લેખે ઘસારો ગણાય છે.

(iii) 10% લેખે વટાવ પરિબળ નીચે મુજબ છે :

વર્ષ	1	2	3	4	5
વટાવ પરિબળ	0.909	0.826	0.751	0.683	0.621

નીચે મુજબની જુદી જુદી પદ્ધતિઓ અનુસાર યોજનાનું મૂલ્યાંકન કરો :

(a) પરત આપ સમય મુજબ (b) વટાવેલ રોક પ્રવાહ પરિબળ

(2) વીર નર્મદ યુનિવર્સિટી નીચે જણાવેલ ત્રણ યંત્રો ઉષા, કિરણ અને સંધ્યા પૈકી ગમે તે એક યંત્ર ખરીદવા માંગે છે જે દરેક યંત્રોમાં મૂડી રોકાણ એક સરખું ₹ 50,00,000 છે. દરેક યંત્રનું ઉપયોગી અંદાજિત આયુષ્ય પાંચ વર્ષનું છે. ભંગાર કિંમત નથી, અપેક્ષિત વળતર દર 10% છે. ત્રણેય યંત્રોની ઘસારા અને કરવેરા પછીની અંદાજિત કમાણી નીચે મુજબ છે :

7

વર્ષ	યંત્રો		
	ઉષા	કિરણ	સંધ્યા
1	8,00,000	6,00,000	4,00,000
2	10,00,000	8,00,000	8,00,000
3	14,00,000	4,00,000	14,00,000
4	8,00,000	36,00,000	30,00,000
5	4,00,000	10,00,000	8,00,000

નીચેની પદ્ધતિના આધારે તમે કયું યંત્ર ખરીદવાની સલાહ આપશો ?

(i) પરત આપ સમય (ii) ચોખ્ખું વર્તમાન મૂલ્ય

10% વટાવ દરે ₹ 1 નું વર્તમાન મૂલ્ય નીચે પ્રમાણે છે :

વર્ષ	1	2	3	4	5
વર્તમાન મૂલ્ય	0.909	0.826	0.751	0.683	0.621

(B) સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો : (ગમે તે ત્રણ)

(1) એક પ્રોજેક્ટની કિંમત ₹ 2,00,000 અને વાર્ષિક રોકડ પ્રવાહ ₹ 40,000 16 વર્ષ માટે છે. તો આ પ્રોજેક્ટનો પરત આપ સમય

- (a) 1 વર્ષ (b) 3 વર્ષ
(c) 5 વર્ષ (d) એકપણ નહીં

(2) કાર્યશીલ મૂડીને બીજા કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે ?

- (a) ફરતી મૂડી (b) પરિવર્તનશીલ મૂડી
(c) (a) અને (b) બંને (d) એકપણ નહીં

(3) રોકડ પ્રવાહ એટલે _____

- (a) ચોખ્ખો નફો (b) કુલ આવક - કુલ ખર્ચા
(c) રોકડ આવક - રોકડ ખર્ચા (d) એકપણ નહીં

(4) ઈન્વેન્ટરી મોડેલમાં શું ધ્યાનમાં લેવાય છે ?

- (a) કાયમી મૂડી (b) આર્થિક વરદી જથ્થો
(c) નફા-જથ્થાનો ગુણોત્તર (d) એકપણ નહીં

(5) વધુ સ્વીકૃત દરખાસ્તો માટે મૂડીની વહેંચણી એટલે શું ?

- (a) મૂડીની માપબંધી (b) મૂડીની વાટાઘાટ
(c) મૂડી અંદાજપત્ર (d) એકપણ નહીં

4. (A) મૂડી માળખાના પ્રકારો સમજાવો.

14

અથવા

(1) દેવલોક લીમિટેડને લગતી તા. 31-3-2019ના રોજ પૂરા થતા વર્ષની વિગતો નીચે પ્રમાણે છે : 7

સાધનો	ચોપડાનું મૂલ્ય	બજાર ભાવ
ઈક્વિટી શેર મૂડી (₹ 10 નો)	₹ 16,00,000	₹ 20 શેર દીઠ
10%ની પ્રેફરન્સ શેરમૂડી (દરેક ₹ 100નો)	₹ 4,00,000	₹ 75 શેર દીઠ
14% ના ડિબેનચર (દરેક ₹ 100નો)	₹ 20,00,000	₹ 80 શેર દીઠ
કુલ	₹ 40,00,000	

પછીના વર્ષનું અપેક્ષિત ડિવિડન્ડ 20% છે. જેની 8% ના દરે વૃદ્ધિ થાય છે. કંપનીનો કરવેરાનો દર 40% છે.

નીચેના જવાબો આપો :

- (a) બજાર મૂલ્યને આધારે ભારિત સરેરાશ મૂડી પડતરની ગણતરી કરો.
(b) કંપનીનું ₹ 5,40,000 કિંમતની વિસ્તરણ યોજના માટે ₹ 18 ના ભાવે ઈક્વિટી શેરો દ્વારા નાણા ઉભા કરવાનું આયોજન છે. કંપનીની સીમાંત મૂડી પડતરની ગણતરી કરો.

(2) નીચેની વિગતો અબક લીમિટેડને લગતી છે :

ઈક્વિટી શેરમૂડી (દરેક ₹ 10નો)	₹ 2,00,000
10% ના ડિબેન્ચર (દરેક ₹ 100નો)	₹ 2,00,000
વેચાણ	₹ 6,00,000
ચલિત કાર્યકારી ખર્ચા	₹ 4,50,000
સ્થિર કાર્યકારી ખર્ચા	₹ 50,000
કરવેરા દર	40 %

આ વિગતોને આધારે કામગીરી લિવરેજની કક્ષા (DOL), નાણાકીય લિવરેજ કક્ષા (DFL) અને સંયુક્ત લિવરેજ કક્ષા (DCL) ની ગણતરી કરો.

3

(B) સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો : (ગમે તે ત્રણ)

(1) કુલ કાર્યકારી ખર્ચા અને કુલ વ્યાજ ખર્ચ એક સરખા હોય તો તે _____ કહેવાય.

- (a) નાણાકીય લિવરેજ (b) સમતૂટ બિંદુ
(c) કામગીરી લિવરેજ (d) એકપણ નહીં

(2) પ્રેફરન્સ શેર હોલ્ડરોને _____ સંજોગોમાં પ્રથમ હક્ક મળે છે.

- (a) શેરની ખરીદી (b) ડિવિડન્ડની ચૂકવણી
(c) જાહેર ભરણામાં (d) એકપણ નહીં

(3) ચોખ્ખી આવક (NI) નો ખ્યાલ _____ રજૂ કર્યો.

- (a) ડેવિડ ડૂરાન્ડે (b) અલી સ્વાર્ટઝ
(c) મોડિગ્લીઅની (d) એકપણ નહીં

(4) વોલ્ટરનું મોડલ 100% ડિવિડન્ડ ચૂકવણી ગુણોત્તર ક્યારે સૂચવે છે ?

- (a) $K_e = r$ (b) $K_e < r$
(c) $K_e > r$ (d) એકપણ નહીં

(5) કુલ સ્થિર નાણાકીય ખર્ચ (Indifference Point) એ EBIT ની એવી સપાટી છે જ્યાં

- (a) શેરદીઠ કમાણી શૂન્ય હોય. (b) શેરદીઠ કમાણી મહત્તમ હોય.
(c) શેરદીઠ કમાણી લઘુત્તમ હોય. (d) એકપણ નહીં

NB-114

November-2019

M.Com., Sem.-I

**402 : Financial Management
(Old)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) Explain the Modern and Traditional concept of financial function. **14**

OR

(1) Explain the meaning of "Maximization of profit" in the financial Management. **7**

(2) Explain briefly the objective of financial management. **7**

(B) Choose the correct answer : (Any Four) **4**

(1) The function of Finance Manager is _____

(a) Procurement of Finance (b) Estimate Needs of Finance

(c) Distribution of the Finance (d) All of these

(2) Which of the following is not limitation of traditional approach of Finance Function ?

(a) Consideration of use of Funds

(b) Avoidance of Finance Control

(c) Procurement of Funds

(d) None of these

(3) In _____ stage of evolution of Financial Management is includes Quantitative Analysis.

(a) Modern Phase (b) Traditional Phase

(c) Transitional Phase (d) None of these

(4) The long term objective of Financial Management is to

(a) Maximize earning per share

(b) Maximize Investment Value of the Firm

(c) Maximize Return of Investment

(d) None of these

- (5) The Formula of Return On Investment is _____
- (a) Total Investment/Net Profit
 (b) Net Profit (after Tax)/Total Investment
 (c) Net Profit (Before Tax)/Total Investment
 (d) None of these
- (6) During the process of Procurement of Finance _____.
- (a) Fixed Capital Ratio is Considered
 (b) Working Capital Ratio is Considered
 (c) Both (a) & (b)
 (d) None of these

2. (A) Explain the causes of Financial risk and business risk. 14

OR

- (1) Explain Types of Bond. 7
- (2) Explain the "H" Model of equity Share Valuation 7

(B) Choose the Correct answer : (Any Four) 4

- (1) High the discount rate, _____ the present Value of the future cash flow.
- (a) Fixed (b) Higher
 (c) Lower (d) None of these
- (2) A bond carries a specific interest called _____.
- (a) Coupon Rate (b) Premium Rate
 (c) Maturity Rate (d) None of these
- (3) The Value of on asset on a Specific date in the future that is Equivalent in Value to a Specified Sum today it is called _____.
- (a) Future Value (b) Present Value
 (c) Compound Value (d) None of these
- (4) What is the relation between profitability and Risk ?
- (a) Positive (b) Inverse
 (c) Absence of relation (d) None of these
- (5) Portfolio analysis begins when _____ ends.
- (a) Rate of Return (b) Security Analysis
 (c) Risk (d) None of these
- (6) Current Yield is equal to _____.
- (a) Interest/price (b) Annual Interest/Yield
 (c) Annual Interest/Price (d) None of these

P.T.O.

OR

- (1) Ranvir Milk Product Co. considering investing in a project requiring amount ₹ 4 lakhs.

7

- (i) Forecast for annual income after depreciation but before 50% tax is as follows :

Year	1	2	3	4	5
(₹)	2,00,000	2,00,000	1,60,000	1,60,000	80,000

- (ii) Rate of depreciation 20 % on cost at straight Line method.

- (iii) Discount factor at rate of 10%.

Year	1	2	3	4	5
Discount Factor	0.909	0.826	0.751	0.683	0.621

You are required to evaluate the project according to each of the following method : (a) Pay Back Method (b) Net Present Value.

- (2) Vir Narmad University wants to purchase one machine from mentioned three machine Usha, Kiran and Sandhya each costing ₹ 50,00,000. An estimated life of each machine is 5 years. There is no scrap value. Expected rate of return is 10 %. Expected earning after depreciation and taxes for the three machines are as follows :

7

Year	Machine		
	Usha	Kiran	Sandhya
1	8,00,000	6,00,000	4,00,000
2	10,00,000	8,00,000	8,00,000
3	14,00,000	4,00,000	14,00,000
4	8,00,000	36,00,000	30,00,000
5	4,00,000	10,00,000	8,00,000

With the help of following method, which machine would you advise to purchase ?

- (i) Pay-back period (ii) Net present value

Present value of Re. 1 at 10 % discount rate is as follows :

Year	1	2	3	4	5
Present Value	0.909	0.826	0.751	0.683	0.621

(B) Choose the correct option : (Any Three)

3

(1) A project costing ₹ 2,00,000 and having annual cash flow of ₹ 40,000 for 16 years. Its pay back period is

- (a) 1 Year (b) 3 year
(c) 5 Year (d) None of these

(2) Working Capital is also known as _____.

- (a) Circulating capital (b) Fluctuating capital
(c) Both (a) and (b) (d) None of these

(3) Cash Flow means _____.

- (a) Net Profit (b) Total Income – Total Expenses
(c) Cash Income-Cash Expenses (d) None of these

(4) _____ is consideration in inventory model.

- (a) Fixed Capital (b) Economic Ordering Quantity
(c) P/V Ratio (d) None of these

(5) _____ means distribution of capital for more acceptable proposals.

- (a) Capital Rationing (b) Capital Negotiations
(c) Capital Budgeting (d) None of these

4. (A) Explain the types of capital Structure.

14

OR

(1) Following details relate to the DEVLOK Ltd for the year ended on 31st March, 2019 :

7

Sources	Book Value	Market Price
Equity share capital (each of ₹ 10)	₹ 16,00,000	₹ 20 per share
10% Pref. share capital (each of ₹ 100)	₹ 4,00,000	₹ 75 per share
14% Debentures (each of ₹ 100)	₹ 20,00,000	₹ 80 per share
Total	₹ 40,00,000	

The expected equity dividend in the next year is 20%, which will grow at the rate of 8 %, the tax -bracket of the company is 40%.

P.T.O.

Answer the following :

- (a) Calculate the weighted average cost of capital under the market value weights.
- (b) The company is planning to finance an expansion project costing ₹ 5,40,000 through an issue of equity shares at ₹ 18 per share. Calculate marginal cost of capital of the company.

(2) Following details related to the ABC Ltd. :

Equity share capital (each of ₹ 10)	₹ 2,00,000
10 % debentures (each of ₹ 100)	₹ 2,00,000
Sales	₹ 6,00,000
Variable operating expenses	₹ 4,50,000
Fixed operating expenses	₹ 50,000
Taxation rate	40 %

On the basis of these details, calculate the degree of operating Leverage (DOL), the degree of financial Leverage (DFL) and the degree of combined Leverage (DCL)

(B) Choose the correct answer : (Any Three)

(1) The level at which total operating expenses are equal to the amount of total interest is called

- (a) Financial Leverage (b) Breakeven point
(c) Operating leverage (d) None of these

(2) Preference shareholders get preference at the time of _____.

- (a) Purchase of share (b) Payment of Dividend
(c) Public Offer (d) None of these

(3) Net Income approach is presented by _____.

- (a) David Durand (b) Elli Swartz
(c) Modigliani (d) None of these

(4) Walter model suggest for 100% DP Ratio when

- (a) $K_e = r$ (b) $K_e < r$
(c) $K_e > r$ (d) None of these

(5) Indifference level of EBIT is one at which

- (a) EPS is Zero (b) EPS is Highest
(c) EPS is Minimum (d) None of these